

Jaký bude v sobotu 5. 7. 2014 program?

8.00-13.00 náměstí Míru

4. třešňový jarmark

vstup volný

10.00 zahrada Šrámkova domu

dětská dílna

vstup volný

10.30 zahrada Šrámkova domu

Kocour v botách

vstupné 20 Kč

11.00 Městské divadlo

Nešišlej!

vstupné 50 Kč, děti 30 Kč

14.00 zahrada Šrámkova domu

To byl sobotecký muzikant

vstup volný

16.00 Městské divadlo

Ze století do století

Dětské divadelní studio Prahy 5

18.00 zahrada Šrámkova domu

Hudební tečka festivalu: OTK a Prague Conspiracy

vstupné 120 Kč

A jídelníček, ten bude následující:

Oběd (11.00-13.00)

Žampiónová polévka

Hovězí kostky na kmíně, rýže

Segedínský guláš, houskový knedlík

V seriálu *Mýtus a skutečnost* se dnes pod vedením Vratislava Kadlece podíváme blíže na pověst o pádu Semtinské lípy. K stromu samotnému se váže celá řada legend, které by celkem vydaly na samostatnou publikaci, neboť Semtinská lípa bývala odedávna jedním ze symbolů kraje. Mohutné stromisko, v jehož stínu spočinul nejeden znavený poutník, bylo nejen inspirací mnoha generacím básníků, ale též cílem tradičního běžeckého závodu. Tragická událost, které se zde dotkneme, se odehrála na přelomu století. Kraj tehdy zasáhla ničivá bouře, proti níž bylo běsnění živlů během slavného Rudíšova koncertu jen ševelivým vánkem.

Kanonická verze pověsti je zachycena v několika slokách, které se zachovaly z rozsáhlejšího epického cyklu, nazývaného obvykle *Studánka*, podle jednoho z opakujících se motivů. Následující pasáž se vyskytuje v několika variantách. Předkládáme zde zlomek 16b, v němž se příběh dochoval v nejucelenější podobě:

*Na obzoru duní hromy,
po silnici běžců nohy,
běží k lípě běžců davý,
na mezi se vlní hlohy.*

*Již se černé mraky kupí,
nad Humpíkem supí krouží,
vítr v poli borí stohy,
lípa ve vichřici úpí.*

*Běží běžci, pot se řine,
do kaluží pot se slévá,
k lípě běží, dobré běží,
pravá, levá, pravá, levá.*

*První běžec v prach se kácí,
druhý umdlel, v žito padá,
třetí v křeči oči poulí...
Doběhnou-li? Doběhnou-li?*

*Klasy v bouři divě vlají,
běží běžců dlouhá řada.
Nemylme se, jsou i tací,
kteří v běhu vytrvají.*

*Již jen kousek, jen pár mezí,
běží k lípě, dobré běží,
stará lípa ve vichřici
odolává již jen stěží.*

*Již jen kousek, jen pár kroků,
divoce se se vlní žito,
liják rádí ve pšenici.
Stihnou-li to? Stihnou-li to?*

*Když tu mocný poryv větru
zadul, lípa zasténala.
Běžte rychle, chrabří běžci!
Jen pár metrů! Jen pár metrů!*

*Zasténala naposledy,
bleskem státa skácela se.
Slzy běžců liják smývá.
Nestihli to. Ach jo, zase.*

Šlo patrně původně o součást delšího epického cyklu, z něhož se dochovaly jen fragmenty. Z jednotlivých veršů jde zhruba rozpoznat, že příběh zachycuje hrdinský boj Soboteckých o zachování tradic místního kraje a jejich obranu před nájezdníky – poslední verš uvedeného fragmentu napovídá, že prohraný závod s větrem nebyl pro místní prvním nezdarem.

Legenda o Semtinské lípě v tomto příběhu zaujímá stěžejní místo a pokračuje i poté, co strom v bouři padl. Ve fragmentu 39c je popsána konečná destrukce pařezu, který i po pádu lípy zůstal důležitým kultovním místem:

*Jednou škrtl, dvakrát škrtl,
dřevo mokré nechytlou mu,
pahýl prastarého stromu
odolává, odolává.*

*Žháři, vrahu, ničemníku!
Dokonati dílo hromu
nestydiš se, marná sláva.*

Osamocený zlomek 40a napovídá, že pařez nakonec neodolal:

Ajta, ajta, hoří, hoří!

Přesná identita „ničemníka“ z uvedeného zlomku není příliš jasná, některé další pasáže však svádějí k domněnce, že jde o stejnou postavu, která je spojena s opakujícím se motivem kalení studánek (citujeme podle zlomku 1876f):

*Kráčí cizák mezi polí,
ku studánce čisté vody,
ku studánce vody čisté,
mává holí na koukoly.*

*Kam to spěchá, lehce nalit?
Chce snad v polích zpívat ódy?
Jenom budme realisté,
čisté vody touží kalit!*

*Čirý pramen sobotecký
vyvěrá ve stínu lípy,
pramen ryzí poezie,
na dně vody čtyři decky.*

*Jíž se blíží, již se valí
od Járovy štědré pípy,
do kroku si tklivě vyje,
vetřelec ten neurvalý.*

*Už se blíží, už je tady,
u studánky čisté kleká,
chlemtá vodu, hlínu drolí,
neurvalý ze zásady.*

*Hulvát do studánky zvrací,
její pláč zní do daleka.
Cizák mizí mezi polí,
studánka se v blátě ztrácí.*

*Ajta, ajta, studánko má!
Kdo jen čirost navrátí ti?
Přijde doba, že zas z tebe
čisté vody budem pít!*

Jakkoli je celý cyklus velmi fragmentární, můžeme s poměrně velkou mírou jistoty prohlásit, že lípa a studánka tvoří dvojici vzájemně provázaných motivů – zkáza jednoho je úzce spjata se zkázou druhého. Zdánlivě poněkud pochmurné ladění celého cyklu, ve kterém idylická krajina neodvratně směřuje ke katastrofě, je nicméně v závěru prosvětlena optimistickým očekáváním lepších zítrků.

Příchod spasitele, který vyčistí studánku, zasadí novou lípu a vyseje kvalitní trávník, je patrně popsán v epické básni *Rozsévač*, která se bohužel dochovala jen v několika neúplných verších, psaných navíc velmi nečitelným fontem a vytisklých na nekvalitní jehličkové tiskárně. Jeden z mála čitelných veršů má následující znění:

tak šup tam s ním, hlínu tam hod'

Podle většiny interpretací se vztahuje k sázení nového stromku, dá se nicméně vykládat různě.

Jana Melková po návratu ze Šolcárny zpracovala reportáž s názvem *Hráť si s kamením*.

Čtyřicet let existence si Galerie Karla Samšináka připomíná důstojně – výstavou jednoho z nejvýznamnějších současných českých sochařů Kurta Gebauera v Lapidáriu. Na zápráží Šolcova statku ji v pátek po poledni otevřeli společně autor a galerista Jan Samšinák. Gebauer v úvodu formuloval tezi, že kultura musí být agresivní, neboť slouží k upouštění agresivity, která se v nás odhadávna hromadí z přirozených příčin; následně přiblížil jednotlivá díla a okolnosti jejich vzniku. Hudbou jeho výklad proložili Josef Žemlička (tenorsaxofon) a Bohouš Lédl (klavír, respektive elektronické klávesy). Komorní výstava (nabízí dvě velká plátna a objektů tolik, kolik se vejde na nákladák) zůstane v Lapidáriu až do příštího června.

Na výstavě Kurta Gebauera sotva může chybět trpaslík. Stojí hned za dveřmi Lapidária a šmíruje. Dominantní je ležící ženská figura poskládaná z kamenů – replika jedné z původních, vytvořených v 80. letech. S ní korespondují otisky ženských těl na *Plátnech (Velkém prádle)* z konce 90. let. Ležet na podlaze, vypadaly by jako kriminalisticky ošetřené oběti; umístěné vertikálně připomínají spíš tanecnice. Pro tento výklad hovoří i použitá „barva“: červené víno. Byť by jistě mohlo symbolizovat i krev – první *Plátna* vznikla v roce 1995 pro výstavu v Sarajevu. Z okenního výklenku do místnosti hledí nahá *Dívka v okně*, vytvořená v roce 1981 pro legendární výstavu *Malostranské dvorky*. Jiná laminátová ženská postava visí na zdi. Zbývající prostor vyplňují hlavy, které Gebauer celá léta zobrazuje různými způsoby, včetně alegorických hlavokleci kombinujících kovové pruty s kamenem či světllem. I jejich výklad nabízí Gebauer dvojí: jsou naše hlavy klecemi na předsudky, nebo zdánlivě uzavřenými místy, kam ale volně přicházejí ideje z okolí? A vlastně jsou tu ještě srdce v rohu, odkazující mj. k Václavu Havlovi. *Vy krásná srdíčka, co rudě planete, / co víte o lidech, co víte o světě? / O celém vesmíru, o této planetě, / kde láska vibruje a všechno spojuje? / Vy krásně záříte, lásku rozdáváte, / od vás se rozlévá, každému ji dáte. / Když srdce nechybí, tak láska pokvete, / klid a mír nastane na této planetě*, napsal Petr z Olomouce, který je viděl v pražských Vojanových sadech.¹⁾ Pocítíte-li podobné puzení a nepomůžete-li vám od něj pár hlubokých nádechů na zahradě, pak děj se vůle Boží, návštěvní kniha je vám k dispozici.

¹⁾ katalog Gebauerovy výstavy *Magická žena Praha*

Dívka v okně

Rybničky nevypaluju je název následujících zápisů od Silvie Mitlenerové.

V horkém a líném pátečním odpoledni navštívil zahradu Šrámkova domu rozhlasák a spisovatel Petr Šrámek, který přijel představit svůj nedávno vydaný literárněvědný počin: výbory z esejí Jana Grossmana věnovaných divadelní a literární kritice. Úctyhodný elaborát nazvaný *Mezi literaturou a divadlem* čítá tisíc tří sta stran rozdělených do dvou dílů. Petr Šrámek přiznal, že tam samozřejmě není všechno, ale kniha se dá se ctí označit za solidní a komplexní výběr.

Moderátor Lukáš Novosad se tázal také po osobnějších textech.

Proč nevydat korespondenci nebo deníky dvacet let mrtvého divadelníka? Korespondence není dostupná nebo se tak ale spoň tváří, a deník – existuje deník Grossmana šestnáctiletého. Taková písemnost nám ale stejně nemůže nahradit, co bychom od něj jako literární a divadelní vědci ještě potřebovali.

Ke konci pořadu se oba protagonisté otřeli o recenzi knihy v *Lidových novinách*, kterou publikovala Jana Machalická. Autorka uplatnila vůči Šrámkovi výčitku, již už použila v několika předchozích recenzích: sebral všechny texty na jedno místo a ledaskomu tak vypálil rybník. Šrámek se krátce obhájil, velmi mírným a smířlivým tónem, jeho cílem zkrátka nebylo vypalovat komukoli rybník. Kromě snahy připomenout Jana Grossmana mu šlo hlavně o sestavení knihy, jež může mnoha divadelním vědcům a badatelům pomoci. Nikoli tedy sebepropagace, ale služba.

Petr Šrámek

Jana Melková si všimla, že invaze už začala, a napsala o tom manifest. Už ve čtvrtek, ale nějak nám to vypadlo ze sazby, soráč.

Poslední dni si pozornej návštěvník programů moh všimnout, že je tu náh víc umělců z Plzně. („Ze z Plzně“ nikdo neříká, se s tim smířte.) Jako fakt to není náhoda. Vona totiž Plzeň bude napřesrok tuto evropský hlavní město kultury, tak sou teď Plzeňácí dost namachrovaný a předvádět se jenom doma na svém už jim holt nestačí. Roztahujou se, kde můžou, a dyž si to nevohlídáme, tak to tady hnadle celý vobsaděj a prohlásej Sobotku za plzenckou kolonii. Příští ročník se bude menovat *Šrámkovo Sobotka - přidružená akce EHMK*, váš voblíbenej časák bude mušít dát na titulku takový to jejich logo s hrací kockou a nikde už se nenapíjete Svijan ani bousovskýho rumu, ale akorát importovanýho Prazdroje nebo tuzemáku z Božkova. Tůdle!

Jako vymyšlený to nemaj špatně, páč útočej na tulika frontách.

Pani Vackojc je výtvarnice. Na Šolcárnu vystavuje vod outerka svý litografie, grafiky a koláže a sou docela pěkný. Krom toho na vernisáži hrál na harmoniku mladej Vacek, kerej je taky docela pěknej, a ty věci, co hrál, měly takovej krapet jako francouzskej šmrnc. Von tam štujuje, myslím ve Francii. Dyť vám říkam, to je ta jejich kolonizace. Teď paní Raunerojc. Ta je vlastně taky výtvarnice, ale tady byla hlavně jako autorka knížek pro paňáry. Básničky vo zvířátkách, takový veselý, vydala

už tři ty knížky a dělá na štvrtý. A taky na cédéčku; někerý tuty básničky sou spíš texty k písničkám, proto sou v nich různý repercie částí slov a lámaný rýmy a to já moc nemusím. Poslouchalo se to ale docela dobře, to musim říct, paní má rytmus v těle. Annešanté hráli dokonce výborně a i se na ně překně kouká; sou to samo taky Plzeňáci. No a zatím poslední útok předved v štvrtk pan Hlobilů s tim Hrabalem. Von tudlethy literární pořady umí a je fest rafinovaněj: koho nedojal líčením Bohumilovo smrti a funusu, v tom aspoň vyvolal různý příjemný asociace citovanym chvalozpěvem na pivo (s tim Prazdrojem si určo už plácli, večer vokýnko nemělo Svijany) nebo pumpičkovou scénou. Navíc hraje na kytaru, takže to celý skončilo sborovym zpěvem lidovek a von si teď nejspíš myslí, že už má všecky na lopatě. Ale kdepa. Počišej vocad!

Nyní následuje fotopříloha z večera dílen.

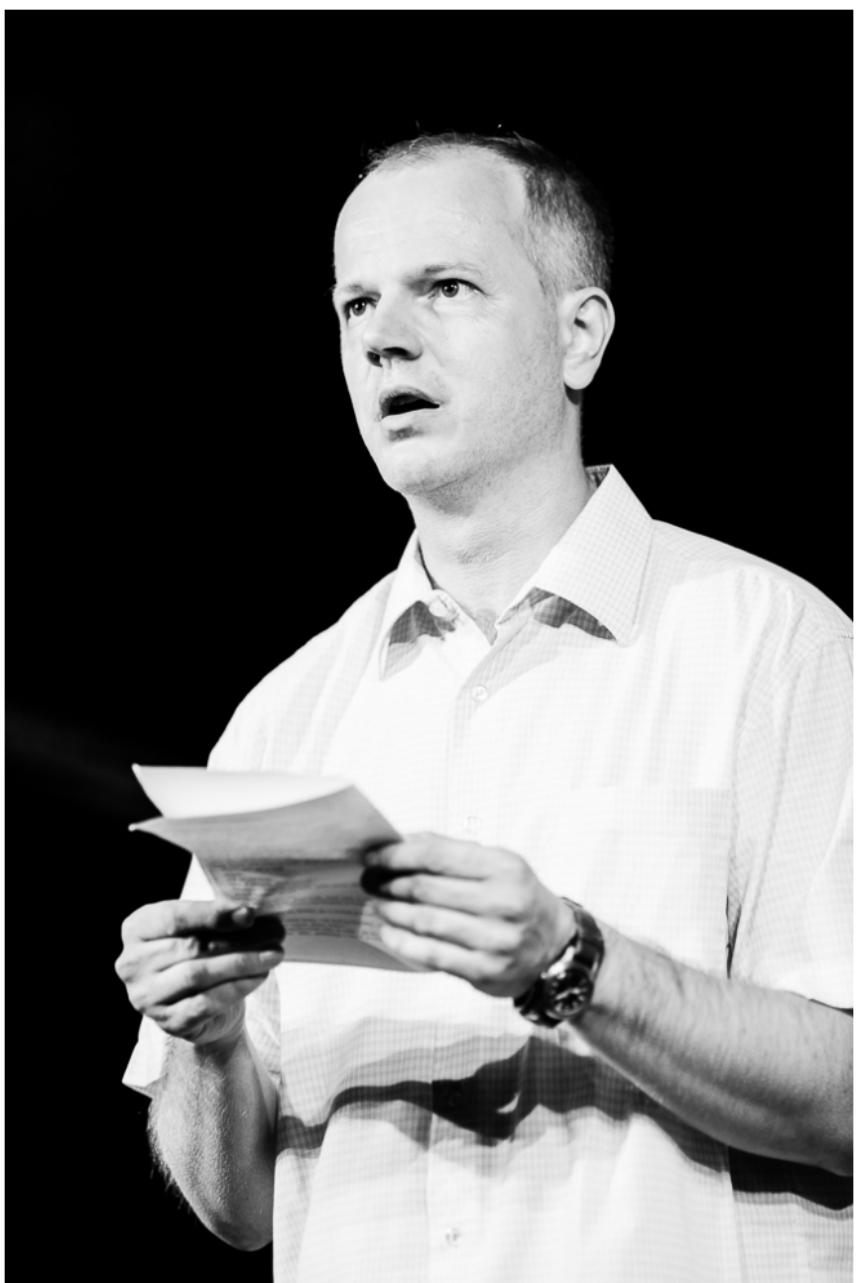
Řešení vašeho bydlení...

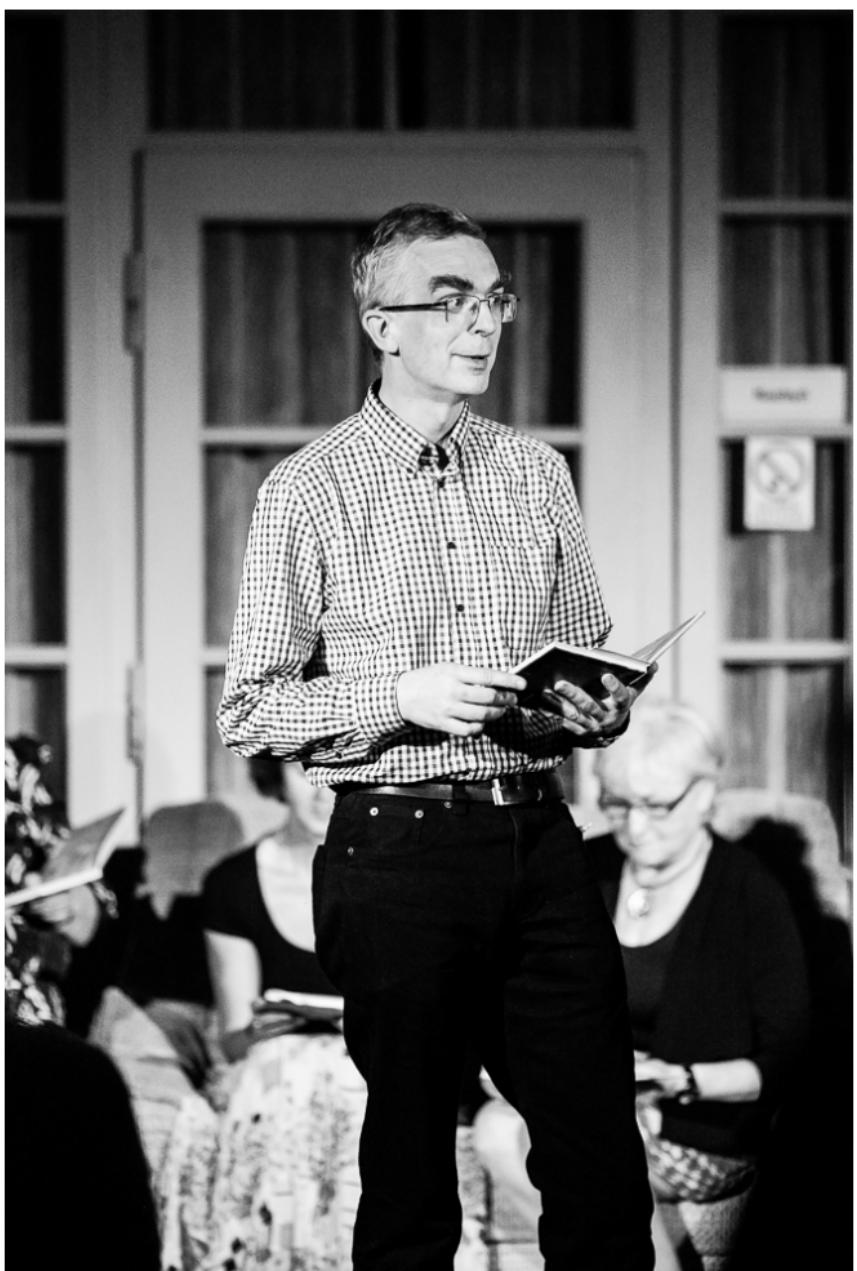
... pokud máte hodně dětí

Big Mother je kozoroh

Beran kouká

Hurvajz v ascendentu

Šlupka šlupkuje

Dívka, které stačí mrknout

Tohle jsme tam dali, protože nám dochází toner

&

Náš ilustrátor Antonín Handl se celý týden nevyjadřoval slovem, ale obrazem. Pár slov si tedy pro vás nechal až na závěr.

Vážení uživatelé Šrámkovy Sobotky,
po celý týden jste byli konfrontováni s mými podivnými ilustracemi. Neměl jsem v úmyslu je předem vysvětlovat a raději jsem chtěl ponechat prostor pro různé interpretace. Na závěr nabízím jednu z takových interpretací: ilustrace se týkaly abnormalit; zájemcům přidávám něco na způsob pracovních názvů:

1. Anarchie, ať žije!
2. Člověk, to jsou dvě ruce, dvě nohy...
3. Věznění (Panoptikon)
4. Trans
5. Šílenství
6. Duchamp 2000

Na závěr přidávám své osobní rozloučení. Nevím, jestli *Splav!* bude dál vycházet, ale je téměř jisté, že nebude vycházet v současné podobě, a zcela jisté, že bez mého přispění. Nevím, jestli *Splav!* fungoval jako neoficiální dílna, ale pro mě rozhodně ano. Během svého prvního ročníku jsem nevěděl, jak se v grafickém programu nastavuje rozlišení, v následujících letech jsem si zkoušel různé techniky a produkoval kusy jednou nepodařené, jindy snad nápadité. Proto se rozloučím nadmíru sluníčkově: nechť je festival radostný a uspokojivý pro všechny zainteresované skupiny. A protože k posouvání norem patří určitá míra drzosti, na předchozí straně přidávám vzkaz pro nás, kteří jsme se podíleli na současném *Splav!u*.

Silvie Mitlenerová nám zpracovala inzertní rubriku, jmenej se to *Literární sekce třešňového jarmarku*.

Už jste nepochybňě zaznamenali, že na zahradě funguje plaví samoobsluha – požadované číslo i s praktickým obalem si strhněte z opěradla židle. Jestliže jste některá vyhlédnutá čísla nestihli urvat, většiny z nich máme ještě dost! Obracejte se na Nelly Pelc Vostrou, osobně nebo přes e-mail distrobu distrubce@svetovka.cz. Nebude-li Nelly v dosahu, podobně poslouží i Vratislav Kadlec či Silvie Mitlenerová, kteří rádi upozorní na perličky na dně, upřesní, která čísla jsou vyprodaná, a vysvětlí vám, proč je *Plav* nejlepší z nejlepších!

Ivana Myšková nám zaslala líčení s názvem *Konec jednoho jihnutí*.

Neváhám to přirovnat k likvidaci starého Mostu. V soboteckých podloubích schází celý jeden svět! Je podivné, jak se některá města zbavují toho, co je činí unikátními ve světovém měřítku. Možná že Jiříčků je letos v Sobotce o něco víc, zato jiřiček povážlivě ubylo! Možná, že letos v Sobotce švitoří o něco víc sličných studentek, zato v podloubích to jen tak nesměle pípá... Pochopete, to ty zbylé čtyři čurdy u Pošty a u cukrárny neutáhnou! A příčina? Jako vždycky banální. Sobotečtí se už nemohli dívat na zadělané zdi a rozhodli se nemilosrdně vy malovat. Jenže jaké důsledky má tato zdánlivě bohulibá činnost? Pořádkumilovné občany to sice potěší, pěkné to máme město, čistoskvoucí, ale genius loci je v háji. Kde jinde žili lidé s jiřičkami v tak těsné blízkosti? Kde jinde jste mohli ze vzdálenosti ani ne dvou metrů rozněžněle zírat na drobounké dvoubarevné hlavičky malých ptáčat natěsnané v kouli z bláta a nedočkavě vyhlížející své(ho) rodiče? Kde jinde jste mohli takhle bleskurychle jihnout? Kde jinde vám jiřičky odkryly své zvyky a své soukromí? Kde jinde vás tak zblízka, důvěrně, mohl zasáhnout, co zasáhnout, spíše kamarádsky pohludit ptačí trus? Zasáhne-li vás z velké výšky holub nebo havran, je to, nehledě na velikost a konzistenci nálože, veskrze anonymní akt. Mnohdy ani původce nevábného cákance nezahlédnete. Je to jako facka před hospodou o půl páté ráno. Ale zásah od jiřičky, to je spíš takový přátelský štouchanec, to je spíš pobídka ke hře! A skutečně, kolikrát kolem vás laškovně

proletěly tak těsně, že jste cítili hebkost jejich peří, vůni jejich těl a slyšeli tlukot jejich srdíček? Jiřičky ze soboteckých podloubí se nebály člověka a nabízely mu rozverné švitořivé soužití. Ale člověk? Člověk vzal smeták nebo bůhvíco a strhl jejich hnázda dojemně nalepená kolem světel (jako by šlo spíše o veliké noční motýly než o malé ptáčky). Strhl jejich hnázda, co roky držela jen za pomoci ptáčích slin. Co kdyby člověk měl takto udatně stavět své domky jen z bláta a slin? Obstál by jako jiřičky? Tak tenhle podměrečný člověk si dovolil mařit jejich umění. A všecko to strhne. Je jedno, že za jejich nepřítomnosti. Není to o nic ohleduplnější. Představte si, že byste po návratu z dovolené nebo prázdnin našli svůj byt nebo domek stržený, protože takzvaně hyzdil své okolí. A nadto: Odstraňování hnáz je od roku 2004 zakázáno dle zákona 114/1992, § 5a, odstavec 1b! Při rekonstrukci budovy je vždy nutný souhlas ochránců přírody. A kdo by tohle odsouhlasil? A i kdyby odsouhlasil, pak se zlobím i na ochránce přírody, zlobím se a jiřičkám vzkazuji, ať se na sto let soboteckému náměstí vyhnou a nastěhují se třeba k nám. K nám na Žižkov.

Svůj příspěvek, nazvaný *K dílně literárněkritické aneb „Když člověk něco píše, ví o tom zhruba půlku (pak s odstupem třeba i víč)*“ (Petr Halmay), nám do redakce přinesla Martina Přibyláková.

Literárněkritické dílny Petra Šramka (PŠ) se zúčastnili čtyři mladíci a tři dívky, kteří se od samého počátku aktivně účastnili plodné diskuse. Dílna měla jasnou koncepci patřičně koordinovanou PŠ, každé setkání svou víceméně dodržovanou časovou strukturu a téma:

1. Kritika obecně: seznámení s postoji a názory ke kritice jak účastníků - utvořili jsme si hrubý obraz o postojích našich kollegů -, tak některých autorit a směrů. Základní otázky, např. co a k čemu je kritika a její reprezentace v českých literárních časopisech, kdo je kritik a jaká je jeho úloha.
2. Subjektivita vs. objektivita v kritice.
3. Recenze jako žánr vs. kritika jako útvar žánry míší.
4. Polemika. Dle pisatelky tohoto příspěvku obzvláště zde PŠ projevil své jedinečné analytické a moderátorské schopnosti při odkrývání v souvislostech [PŠ působí jako redaktor v *Souvislostech*] argumentačního a historického pozadí polemiky dvou současných literárních kritiků. Odkázal na praktiky v časopiseckém provozu a jeho fungování a ukázal, jak věci nejsou, čím se zdají, neboť jak pregnantnost formy zavádějícím způsobem ovlivňuje vnímání irrelevantního obsahu.
5. Obecnější: kánon; problematika výuky literatury v současném školství v rámci diskuse nad texty Jiřího Koláře; jak rozumět literatuře.

Jak již patří k dobrým způsobům PŠ, cílem setkávání nebylo do spět k jasným odpovědím či daným závěrům, nýbrž otázky problematizovat a ukázat v různých perspektivách; odhalit diachronní strukturu jinak bodových, synchronních textů a odkrýt názorovou genezi jejich autorů, postavení textu v kontextu jejich díla a literatury; položit důraz na jejich schopnost vyargumentovat komunikační stanovisko. Vedle analýzy aktuálních textů známých recenzentů a kritiků jsme se věnovali i vlastní reflexi čtyř kritiků v jejich kritických textech na téma poezie J. Koláře. Kolář především proto, že se v září chystá sté výročí jeho narození, mohl by tedy být po léta mediálně zajímavý. V neposlední řadě vedle toho, že se dozvíme něco nového, jiného, je seminární setkávání především stýkáním i potýkáním se sebou samým a přehodnocováním své vlastní (nejen) intelektuální pozice.

Ačkoli jsme se k tématu *norma* vztáhli „sotva pětkrát“ (ano, od normy je třeba se i odchýlit), frekventanti i PŠ vyjádřili svou velkou spokojenosť s průběhem dílny a vzájemnou spoluprací a účastí (i počtem účastníků); ti první obzvláště též ve srovnání s poněkud nevydařeným rokem minulým. V podstatě nebylo co měnit a jediným důvodem k nespokojenosti by dle PŠ mohlo snad být jen to, že už je pátek a naše možnosti kriticky diskutovat nad autoritativními texty o kritice, literatuře aj. se končí. A příští rok už možná neopomeneme přijít i s nějakým výstupem pro veřejnost.

Jiří Feryna opět hejtuje, tentokrát to nazval *Uděláme si to hezký*.

V páteční parný, ale ne zas tak úplně parný (a jistě také ne úplně páteční) podvečer mi kol. Mitlenerová, jež není tak úplně kol. Mitlenerovou, předložila návrh na hejt. Ale že by to nemusel být tak úplně hejt, spíše glosa. To jsem však musel striktně odmítнуть - když něco dělám, stojím si za tím. A právě o tomto tématu pojednává můj hejt, tentokrát netradičně formou dopisu:

Milý básníku / prozaiku / Honzo Nedvěde / jiný hmyze,
co mě zarází, je Tvoje velice časté chování na začátku výstupu.

Oba dobře víme (a Ty tuplem), co práce stojí za daným dilem, jak jsi ho obrúšoval, piloval, sochal, cizeloval. Že výsledku předcházelo dlouhatánské a náročné cvičení, snaha o odstranění maxima chyb (Honzo, promiň, pro Tebe to neplatí). Že ses prostě opravdu nadřel, abys stvořil opravdu dobrou věc podle svého nejlepšího vědomí. Co mi tedy vrtá hlavou, je Tvoje v současně době rozšířená úvodní věta:

„Já vám tu teda něco přečtu, ale vlastně se za básníka příliš nepovažuji.“

„My vám tu teda něco zahrajem, ale bereme to spíš jako zábavu.“

„Tak si dáme ty *Stánky*, i když já je teda jako moc neumím.“

To mi tedy vysvětlili. Proč najednou ten přehnaný ostých, (falešná) skromnost? Nebo je to snad alibismus pro případ, že by se něco pokazilo? Bojíš se snad těch, co si Tě přišli poslechnout / podívat se na Tebe / kterým je pod dvacet? Jinak si to neumím vyložit. Spočívá problém v tom, že najednou je mezi vámi kontakt přímý, tedy ne prostřednictvím nějakého nosiče? Není nic jednoduššího než autorské čtení / koncert / schůzku s Pavlínkou zkrátka odmítнуть či zrušit. Uvědom si, prosím, že oni přišli kvůli Tobě, nikoli Ty kvůli nim. To oni jsou zvědaví na osobnost, která stojí za tím, co je zjevně zaujalo. Evidentně měli důvod, proč přišli.

Nepožaduji od Tebe tedy nic menšího než to, že si budeš stát za svým. Že si budeš při veřejné prezentaci věřit, jde přece o Tebou opečovávané a piplané dítě (Honzo, Ty na tuto větu rychle zapomeň). Jestli ne, rozhodně si to hezký neuděláme.

Těšili jste se na slíbenou poezii od pana delegáta?

Čtenářům musíme s lítostí oznámit, že Vojtěch Diatka verše do chystané antologie nedodal. Poslal pouze jedinou báseň, která, jak jistě uznáte, na samostatnou sbírku nevydá. Plníme nicméně slib a báseň otiskujeme bez dalšího komentáře, neodpustíme si však poznámku, že o vykřičník nás obírat nemusel...

Splav

zatuchlá rádoby punková sluj nad výčepem u Hošků
mísí se v ní pach nedopitého piva
několik let starých drobků
plesnivých spacáků
pach plíživé zatuchlosti myšlenek
a okoralých nápadů

splave, splave, splave
už mi z tebe hrabe

Ježíši ve slamáčku
utrženému z řetězu
protékají skrz prsty pečeje inkoustu
a on se neobtěžuje
stavět hráze špatným proudům
a odklánět je směrem mimo papír

splave, splave, splave
už mi z tebe hrabe

pytlík plný žluči
redaktor hateman
s mozkem od rána nakládaným v pivě
(jednou i ve třinácti)
si ostří otupělé drápky svých pařátků
na zádech nebohých

splave, splave, splave
už mi z tebe hrabe

kroucení reality, prznění češtiny
tištění nepotřebných ombrometrů
matení nebohých konzumentů Maštalových meníček
absence vazby, záplavy selfíček
a záplava bez logiky seřazených písmenek a myšlenek
ano, jsi to ty

Splave

Všechno dobré, Vojto!

A máme tu reakci od čtenáře Arnošta Haška! Je to k „recenzi“ p. Kadlece.

Když jsem si přečetl *Splav!* – konkrétně recenzi na *Srnky*, ze čtvrtka 3. 7., nechápal jsem jistý požadavek na přestávku, u tak krátkého představení. Jakmile jsem si přečetl *Splav!* dnešní (tj. pátek 4. 7.) – přesněji velmi krátkou pseudorecenzi na *Testosteron*, pochopil jsem požadavek *Srnek* s přestávkou.

Jak je možné, že člověk, jenž odejde v půli hry (o přestávce), vůbec dostane možnost otisknout (ač sebekratší) „recenzi“?

Každopádně ještě v reakci na to, že se „na jevišti v zásadě hovno dělo“: Na jevišti se v zásadě pořád něco dělo. A ještě k tomu zkracování (o dvě třetiny): Hru jsem již před časem viděl v Liberci nikoli v podání amatérského souboru. Amatéři škrtali, byli kratší a lepší.

A jaká je reakce redakce?

Ze smíchu publika jsem pochopil, že můj názor asi nebude většinový, a nechci teď dlouze polemizovat o tom, co je vtipné a co ne. Tedy jen dvě krátké poznámky k bodům, které jsem patrně neformuloval zcela jednoznačně:

1) V žádném případě jsem nenavrhoval rozdělit *Srnky* přestávkou. Má poznámka se naopak vztahovala k tomu, že hra působila nedotaženě, jako uťatá v půli.

2) Že se něco hýbe, ještě neznamená, že se něco děje.
p. Kadlec, šéfredaktor

Šéfredaktor má možnost otisknout skoro cokoliv!

Tereza Šmejkalová, editorka

Dostali jsme také úplně nádherný gentlemail od čtenáře Josefa Káninského.

Strávil jsem pětačtyřicet velmi výživných a příjemných hodin v Sobotce, zhusta věnovaných šrámkovskému festivalu. Pročetl jsem tam i tři vydání *Splav!u*. Jelikož jsem z branže, dovolím si utrousit poznámku k němu. Věstník mi nepřipadá ani tak avantgardní jako spíš neopostmoderní, ale ještě spíš neo-neo-neopostmoderní, přičemž počet předdomků lze libovolně měnit dle chuti, stejně jako přidávat či ubírat hypheny (spojovníky – pozn. red.) mezi slovy. Hlavní ale je, že na mě ve snaze o plebejsko-intelektuální ladění působí velmi autenticky, přičemž „velmi“ v této souvislosti možná není patřičné, ale mně se to tak chtělo napsat.

Autenticitu v psaných periodikách aby dnes jeden pohledal. Proto je mi zčásti urputné a zčásti blazeované psaní autorů *Splav!u* sympatické, přičemž nyní vysvětlím, proč se mi tentokrát nechtělo napsat, že velmi.

Základem všeho psaní by měla být pravdivost, či alespoň vysoká míra pravdivosti, jestliže se přidržíme požadavku, aby se novinář či autor jako poučený laik pokud možno pídal po pravdě a sloužil jí. V pátečním čísle se však tvůrci několikrát od kritéria pravdivosti odchylili.

Nejsem tak stár, abych se neuměl upamatovat na greenhornovskou snahu dokázat ve vlastních počátcích tvoření žurnalistických celků, že tomu rozumím nejlíp ze všech. Proto fandím, když čtu, jak se to tady leckomu natírá. Třeba hrabalovskému pořadu, který šel jistě sestavit jinak, i když u mě má autor plné právo sestavit si ho podle sebe. Nejsem kritik, naštěstí. Ano, cynismus na ně! Na toho, kdo četl a kdo poslouchal. Přesto tu máme několik ale:

není pravda, že šlo o rituál vyprázdněný, protože autor a obecenstvo si v něm zdá se lebedili, tudíž je přívlastek v titulku zvolen mylně;

není pravda, že by se diskusí o odmítnutí pojmenovat nymburské gymnázium po Hrabalovi tamními studenty měl jiným mladíkům a mladicím Hrabal brutálně odcizit, naopak je to docela cool východisko poštěkat se o to a vzbudit zájem;

není pravda, že by nikdo nevěděl, co je pábení. Ba řekl bych, že většina přítomných by to dala, a zde pak vidím nejvýznamnější vzdálení se od imperativu být autorský pravdivý, neboť autorova neznalost skutečných intelektuálních i jiných kvalit publika je bezmála fatální.

Jestliže redakci vadí, když se na jednom místě zpívá *Na Pankráci*, jen proto, že je jí to eklhaft, neměla by tatáž redakce adorovat, pokud někdo jiný, jí sympatičejší, na jiném místě pěje *Dolina, dolina moja*, což bylo ku slyšení na džemu Annešanté. Coby hudební laik nedovolím si tak úplně na plná ústa napsat, že není pravda, že kytarista při koncertu solil sólo za sólem, i když chápou svádivost poskládat ta čtyři slova za sebe zrovna takto, neb je to zvukomalebné a zdánlivě originální. Raději jsem si ovšem po návratu ze Sobotky pustil *Eclipse* Yngwieho Malmsteena, abych se ujistil, že i jako laik rozeznám, pokud se při hře na strunný nástroj cosi solí. Ono stačí jedno podlomení kolena a text se rázem co do míry pravdivosti před čtenářem hroutí k zemi úplně celý a tak rychle jako Arjen Robben na fotbalový trávník.

Chce-li publicista vynášet soudy, má za povinnost znát to, co soudí a snad i odsuzuje, v celistvosti. Není tedy možné recenzovat divadelní představení, aniž by recenzent viděl obě poloviny. Není to možné. Není. To Možné. Co, že je? To možné? Ty vole, není, fakt ne. A když ano, výsledek není pravda. I když vypadá tak čapkovsky a na festival slova se hodí. Snad jen, že citáty klasiků se dobrě vyjímají v milostných dopisech, fejsových statusech a záhlavích kapitol, v novinařině ale nějak nefungují. No, to je zkušenost, ta přijde.

Well, voilà, also. Zhltl jsem středeční proZrněné číslo. Šmakovala mi čtvrtiční srnčí roláda a jiné pochutiny. A pokaždé, když se v novinařině bezkličkovatě zakřičí: „Takhle ne, tudy ne!“, bude mě to zajímat. A budu fandit komukoli, kdo si bude myslet, že zná všechno líp než ti před ním, když ukáže, jak a kudy by to hnhal on. Kdybych nefandil, popřel bych

sám sebe i přirozený běh věcí tohoto světa. Vždycky ale budu připomínat nutnost přidávat k autenticitě i pravdivost. To je totiž kategorie, která zdá se jako jediná a ultimátní norma nesnese porušení, překročení ani opomenutí.

Reakce redakce: Pane Káninský, milujeme Vás!

Tak, a teď tady bude taková malá úvaha o Fráňovi a Normě, napsal to Zdeněk Ježek.

Zrní i testosteronové srnky už jsou dávno pryč a seriózní magazín *Splav!* se může opět začít věnovat seriózním tématům, která zdobila všechna jeho předcházející letošní čísla. V dnešním článku se konečně podíváme na problém jdoucí až na dřeň, na téma zásadní pro celý festival Šrámkova Sobotka. Pořadatelé tohoto pochybného mecheche si nejspíš myslí, že Fráňa Šrámkem a norma jsou entity, které je možné neproblematicky propojit. Po už tak dosti nejistě odůvodněném loňském ročníku, který se snažil patetického snílka a sebe-mrskačského lítostivce Fránu Š. ztotožnit s humorem, však ani letos nedošlo ke zlepšení.

Podívejme se na náš problém pohledem objektivních čísel: V celé naší krásné republice se vyskytuje ke dnešnímu dni celkem 3091 Šrámeků (mužů) a dalších 213 Fráňů (také mužů). V každém jenom trochu slušném městě proto potkáte aspoň jednoho Šrámka, když budete mít trochu štěstí, tak potkáte i Fráňu. (Na Fráni si ale musíte dát pozor, protože žen či dívek se jménem Milka je u nás jen 69, což znamená, že na 144 Fráňů se Milka nedostane, a budou proto pěkně naštvaní.)

Abychom se vrátili k našemu tématu: Jak vidno, Šrámek je v naší krásné zemi, která splavy a strdím oplývá, celkem dost. Co ale ty normy? Milí čtenáři, situace je ještě horší než u Milka. Chceš-li narazit v naší zemi na Normu, to aby ses s lupou po zemi plazil. Kdybys prošel všechny země české, moravské, slezské i Prahu, našel bys jen jedenáct stvoření ženského popluhaví, jež nesou jméno Norma. To je vážně bída.

A teď si představ, že chceš dát dohromady Normu s Fráňou Šrámkem. Ne, to prostě neklapne.

Ondřej Šmejkal napsal báseň, nazvanou prostě *Splav! 2014*.

Nessun dorma!
Letos norma.

Čtenář Rumař nám zaslal následující podnět a fotografiu:

Našel jsem ve svém rumovém archivu důkaz, že selfie byla populární už v době Šrámkově. Byť se jedná o snímek nezdářený.

Apolena Vacková nám zachránila krk a pomohla nám sestavit errata. Do počítače to natukala Silvie Mitlenerová.

Práce kvapná málo platná! Tiskařský šotek a uhonění redaktoři spáchali chybu ve speciální příloze *Splav/u*: ani jedno jméno frekventanta anglické překladatelské dílny nestojí u správného úryvku. Prosíme laskavé čtenáře, aby osobně provedli korekturu a přiřadili jména v tomto pořadí:

Apolena Vacková
 Xana Gjuric
 Julie Fülepová
 Antonín Jurečka
 Štěpán Kovář
 Petra Slámová

I v pátek se nám podařilo sesbírat několik twitterových recenzí.

#splav!

S tou dílnou to je krávovina. Když jsem to tady viděl, to přece nemůžou chtít, aby za to někdo platil. – Vratislav Kadlec

#splav!

Nejsme dílna, protože už všechno umíme. – Ondřej Šmejkal

#sobotka

Jsou tady fakt dobrý domy. – Tomáš Koubek

#splav!

Nějaký úžasnej člověk tady píše recenze a je to asi úplnej dement, když viděl jen půlku představení. Koho kurva zajímá, že šel na pivo. – vox populi na zahradě Šramkova domu

#splav!

Splav! šel v posledních letech ohromně nahoru. – Jan K. Čeliš

#anketa

Proč je to anonymní? Já tam chci bejt jmenovitě. Adam Bartoš prodělával neštovice. – Adam Bartoš

#splav!

Vráťo, já tě fakt miluju a chci s tebou mít děti. – Vít Prokopius

#autisticka_vystava

Možná když ještě chvíliku počkáme, tak to přestěhujou až do redakce. – Tereza Šmejkalová

#sobotka

Sobotka je město, nebo městys? – Městečko. – Zdeněk Ježek a Vratislav Kadlec

#redakce_splav/u

Tady to je fakt takový... hm... punkový. – Apolena Vacková

#redakce_splav/u

Jestli někomu z vás vaděj můry, tak na hajzlu jsou můry. Úplně se na mě vrhly. – Antonín Handl

#redakce_splav/u

Kdo je tady botanik? Má tu nějakýho brouka. – Zdeněk Ježek

#splav!

Proč tahle instituce existuje? – Tomáš Koubek

Na závěr by snad nebylo špatné vrátit se alespoň v krátké glose k zahájení, jemuž jsme se v počátečním chaosu poněkud opomněli věnovat. Na starost si to vzal Vratislav Kadlec, který zároveň podepsal místopřísežné prohlášení, že zahájení zhlédlo celé.

Předem bych snad měl zmínit, že letošní zahájení považuji - ve shodě s velkou částí redakce - za krok správným směrem. Je třeba ocenit snahu překročit předem zdánlivě jasně danou formu a dát jí navíc i smysluplný obsah, který by obstál sám o sobě a ne jen v jednom jednoznačně daném místě a čase. Tato ambice je zároveň určitým kamenem úrazu, protože pudí diváka k tomu, aby jednorázové představení vnímal jako samostatnou inscenaci a kladl na ni vyšší nároky.

Pohlížíme-li na ně takto přísným okem, musíme konstatovat, že poněkud přestřelilo ve snaze zařadit do jednoho celku celou řadu nepříliš sourodých prvků: kabaretní písničky, přednášku o češtině, scénku s „normální rodinkou“ a projekce pranýřující českou xenofobii - o samotném komentáři Adama Ruta nemluvě. Dovoluji si vyslovit domněnku, že pokud by se jeden z těchto prvků vypustil a ostatní získaly větší prostor, celku by to prospělo.

Rovněž zlomy mezi jednotlivými složkami mohly působit poněkud neuuhlazeně a neústrojně, ale tyto pichlavé hrany bodající do publika bych požadoval spíš za klad. Atmosféra v publiku se přesýpala od souhlasného mručení ve chvílích, kdy paní Čeština v podání Hany Kofránkové pranýřovala jazykové neshvary, do zaraženého a místy poněkud nejistého ticha v momentech, kdy se promítaly sestříhy ze zpravodajských relací, odhalující zažité stereotypy a předsudky vůči Romům a Němcům.

S dílcími výtkami lze tedy jen uvítat, pokud se Adam Rut či někdo jiný s podobnou odvahou vystupovat ze zažitých škatulek ujme režie i v dalších ročnících. Bude-li mít příště na paměti, že méně může být více, a přitom mu vydrží odvaha bořit normy bez ohledu na to, zda to je, či není tématem ročníku, můžeme se těšit na představení, které obstojí i jako samostatný celek a ne jen jako povinná vložka na úvod.

No a to už je asi všechno, takže si dáme závěrečné titulky.

Režie: Vratislav Kadlec

Produkce: Tereza Šmejkalová

Kamera: Jakub Freywald

Střih: Zdeněk Ježek, Silvie Mitlenerová, Zuzana Prokopová, Eva Ullrichová

Hudba: Antonín Handl

Osvětlovač: Jan Prokopius

Casting: Radek Ocelák

Best boy: Jiří Feryna

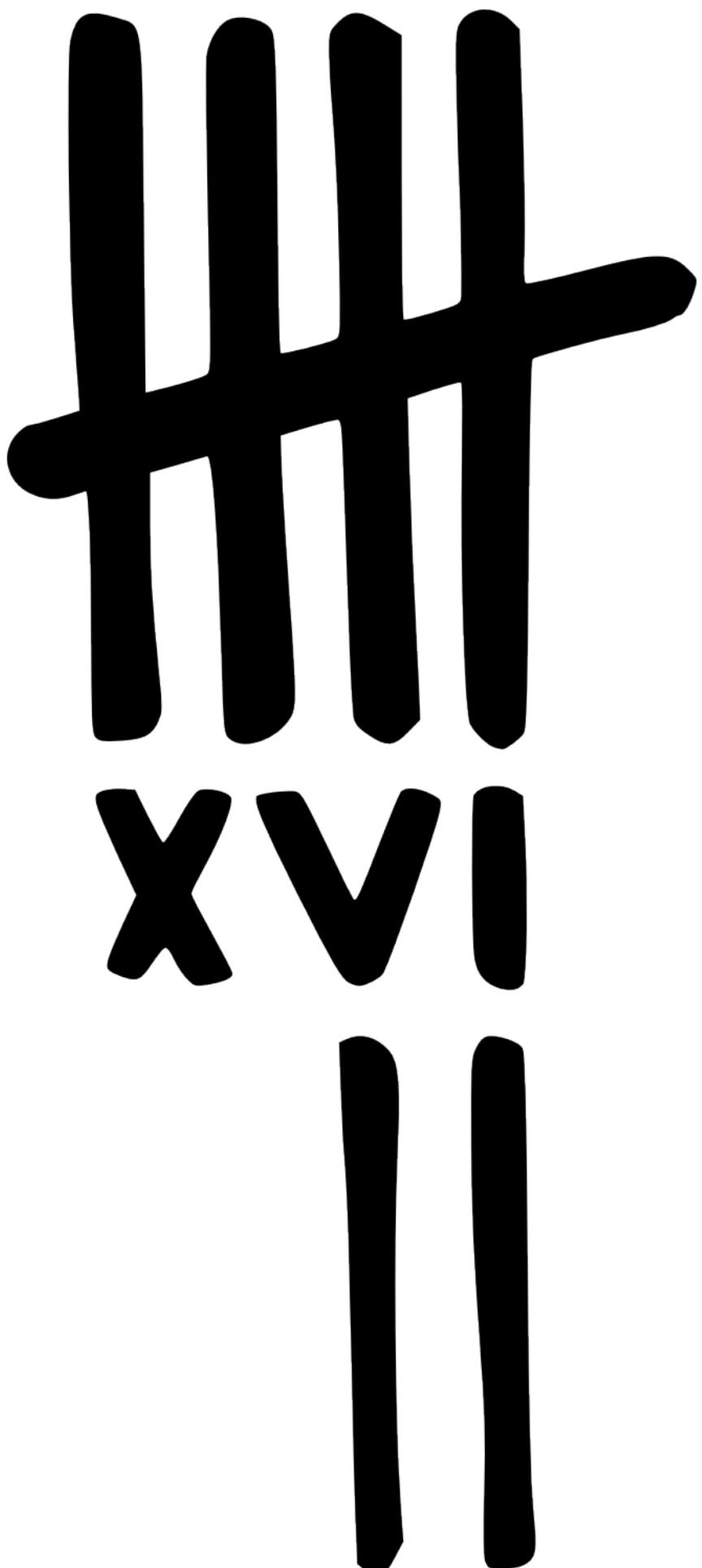
Lokace: Tomáš Tkáč

Distribuce: Jana Melková, Ondřej Šmejkal

Public relations: Vít Prokopius

ZDE
ZAPALTE

SPLAV! – Sobotecký Pravidelný Lehce Avantgardní Věstník
Vychází v Sobotce během 58. ročníku festivalu Šrámkova
Sobotka, od 29. 6. do 5. 7. 2014. Cena 15 Kč.
Vydává občanské sdružení SPLAV!, U Studánky 5, 170 00
Praha 7, IČ 26674122.
MK ČR E 15812
splav.redakce@gmail.com

